

Sbírka zákonů a nařízení státu československého.

Částka 61.

Vydána dne 30. července 1921.

Obsah: (242.—244.) 242. Zákon o dopravních daních. — 243. Nařízení, kterým se provádí zákon ze dne 30. června 1921, č. 242 Sb. z. a n., o dopravních daních, a určuje den jeho účinnosti. — 244. Zákon, kterým se mění na Slovensku a v Podkarpatské Rusi některá ustanovení o kolcích a bezprostředních poplatcích.

242.

Zákon ze dne 30. června 1921 o dopravních daních.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

ODDÍL I.

Daň z jízdních lístků.

§ 1.

Za přepravu osob na železnicích všeho druhu v území Československé republiky platí se daň z jízdních lístků ve výši 20% jízdného.

§ 2.

Daň z jízdních lístků zapravují osoby, povinné k placení jízdného; železniční správy daň vybírají a odvádějí ji státní pokladně bez úředního měření. Železnice ručí nedílnou rukou s poplatníky za zapravení daně. Nařízením bude podrobněji stanoven postup při vybírání a odvádění daně, zaokrouhlení necelých haléřů, pak lhůty odvádění daně státní pokladně.

§ 3.

Železniční podniky ručí za škodlivé následky, jež by podle § 4 tohoto zákona nastaly, bylo-li by opomenuto daň závčas odvésti a podle nařízení vykáhati. Finanční správa jest oprávněna nahlédati do původních záznamů a knih podniků, aby mohla přezkoušet výkazy.

§ 4.

Nebyla-li daň odvedena v nařízené lhůtě, dlužno z příslušného obnosu daně platiti úrok z prodlení stanovený pro poplatky přímo placené. V případě zkrácení daně budiž bez

zavedení trestního řízení úředně zjištěný, zkrácený obnos daně předepsán ve dvojnásobné výši i s příslušným úrokem z prodlení z daně zkrácené.

Přestupky zákonných ustanovení o této dani, jakož i nařízení a úředních příkazů prováděcích lze trestati pořádkovými pokutami až do 15.000 Kč. Za každý opětuji se případ a za každé bezúspěšné vyzvání neb napomenutí lze uložit další pořádkovou pokutu až do 15.000 Kč.

§ 5.

Od daně jsou osvobozeny osoby, které se přepravují na zvláštní dělnické jízdenky za zlevněné jízdné. Bližší ustanovení o tom budou vydána nařízením, zejména o nejmenší výměře sníženého jízdného, jež jest podmínkou osvobození.

§ 6.

Dále jest osvobozena od daně přeprava osob na drobných drahách, které zprostředkují přepravu v obci a jejím okolí, v území obce a v obvodu desíti kilometrů od obecních hranic. Vláda jest zmocněna, přiznati stejné osvobození i místním drahám menší důležitosti, které zprostředkují zejména místní přepravu v některé obci a jejím okolí. Překročí-li jednotlivé trati takové dráhy tyto hranice, podrobena jest dani přeprava na té části dráhy, která jest mimo ně.

§ 7.

Podnikatelé lodní plavby jsou povinni při osobní přepravě vybíratí zároveň s jízdným poplatek 2 haléřů za každých (i začatých) 100 haléřů jízdného a zaplatiti jej měsíčně přímo státní pokladně. Bližší ustanovení o tom budou vydána nařízením.

Poplatek počítá se, vydají-li se lístky

- a) na více osob podle počtu osob,
- b) i na jízdu zpáteční dvojnásobně.

Ostatně vztahují se na tento kolkový poplatek, pokud zákon tento nic jiného neustanovuje, všeobecná ustanovení zákonů o kolkových a přímých poplatcích. V případě prodlení neb zkrácení buď obdobně použito ustanovení § 4 zákona o dopravních daních.

§ 8.

Poukázky (legitimace) na volnou jízdu, jakož i na jízdu za sníženou cenu po železnicích podrobeny jsou kolkovému poplatku, jež mají zapravovati osoby, požívající oné výhody.

Tento poplatek činí za poukázky, které opravňují toliko k jediné jízdě nebo k jízdě tam i zpět:

- a) při volné jízdě ve III. třídě . . . 1 K,
II. třídě . . . 2 K,
I. třídě . . . 4 K,

- b) při jízdě za sníženou cenu
ve III. třídě . . 50 h,
II. třídě . . . 1 K,
I. třídě . . . 2 K,

a za poukázky na opětovné jízdy:

- a) při volné jízdě ve III. třídě . . . 10 K,
II. třídě . . . 20 K,
I. třídě . . . 40 K,

- b) při jízdě za sníženou cenu
ve III. třídě . . . 5 K,
II. třídě . . . 10 K,
I. třídě . . . 20 K.

U poukázky pro několik osob buď vypočten kolkový poplatek pro každou zvláště.

Od kolkového poplatku jsou osvobozeni poukázky (legitimace), které se vydávají:

- a) na základě ustanovení zákonných, všeobecných nařízení nebo závazků stanovených koncesí;
- b) železničními správami vlastním zřízením včetně dělníků, příslušníkům jich rodin nebo zřízencům cizích dopravních podniků;
- c) z důvodů veřejných nebo z důvodu železniční služby nebo pro chudobu nebo pro účely obecně prospěšné na základě služebních nařízení železničních správ, vydaných neb schválených ministrem železnic.

Nařízením bude podrobněji stanoveno, jakým způsobem má býti placen tento kolkový poplatek.

Finanční ministr se zmocňuje, povolití přímé placení poplatku.

Ostatně se vztahují na tento kolkový poplatek, pokud tento zákon nic jiného neustanovuje, všeobecná ustanovení zákonů o kolkových a přímých poplatcích, zejména pokud se týče platební povinnosti, ručení, splnění kolkové povinnosti a škodlivých následků při přestupcích.

ODDÍL II.

Daň ze zavazadel.

§ 9.

Za přepravu cestovních zavazadel, psů v průvodě cestujících a expresního zboží na železnicích, označených v § 1 tohoto zákona, platí se daň ve výši 20% dopravného.

Pro tuto daň platí obdobně ustanovení §§ 2 až 4 a 6 tohoto zákona.

ODDÍL III.

Daň přepravní.

§ 10.

Za přepravu zboží na železnicích v území Československé republiky platí se daň ve výši 30% ceny přepravní.

Vláda jest zmocněna podle volného uvážení ponechati železničním správám část daně k úhradě výloh, způsobených mimořádnými poměry nebo investicemi.

Část daně, kterou vláda ponechá železničním správám, nesmí činiti více než polovici daně, kterou ta která železniční správa v dotyčném roce od poplatníků vybrala. Za cenu přepravní považuje se dovozně včetně manipulačních poplatků a převozného, dále vlečné (poplatky za přistavení vozů), pak všechny ostatní poplatky za přepravu zboží, vyjímajíc poplatky za vedlejší výkony při přepravě, nezapočítané do dovozného. Zevrubnější ustanovení o tom budou vydána nařízením.

§ 11.

V železničním styku s územím cizím, jakož i v průvozní přepravě přes území Československé republiky tvoří základ přepravní daně ona část dovozného (§ 11, odstavec 2.), jež připadá na přepravu územím Československé republiky.

Nařízením budou vydána bližší ustanovení o vyšetření přepravní daně v těchto případech. Není-li provozní výměnná stanice přímo na hranici Československé republiky, je vláda zmocněna ustanovit, zda a do jaké míry je dlužno do základu výpočtu daně přepravní pojmouti část dovozného, připadající na trať mezi provozní výměnnou stanicí a hranicí. To platí obdobně také, když krátké dílčí tratě československých železnic protínají cizí území nebo krátké dílčí tratě cizích železnic protínají československé území.

§ 12.

Daň přepravní zapravují osoby, povinné k placení dovozného.

Železnice vybírají od poplatníků daň přepravní zároveň s dovozným a stejným způsobem jako toto, a odvádějí ji státní pokladně bez úředního měření. Železnice ručí nedílnou rukou s poplatníky za zaplacení daně. Mezi poplatníky a železnicemi platí pro vymáhání daně, promlčení, právní pořad, uplatňování zákonného zástavního práva a návratky tatáž ustanovení jako pro dovozně.

Při přepravě zboží z cizích a do cizích území ručí za placení daně příjemce neb odesílatel zboží, pokud není povinen ji platiti již podle odstavce 1. rukou nedílnou s poplatníkem. Mezi těmito osobami za daň ručícími a železnicemi platí obdobně ustanovení druhého odstavce.

Přepravní daň budiž započtena do sazeb; vláda je však zmocněna, povolití výjimky z tohoto ustanovení.

Nařízením bude určeno, pokud a jak mají železnice uveřejniti způsob vybírání přepravní daně při přepravách, při nichž není daň započtena do sazeb.

Nařízením budou vydána bližší ustanovení o postupu při vypočtení, placení a odvádění daně, obzvláště o zaokrouhlení při výpočtu daně, pak o dozoru na odvádění daně, o potřebných výkazech a jiných pomůckách, jakož i o lhůtách pro odvádění daně.

Účastní-li se přepravy několik železnic, stíhají je nedílnou rukou povinnosti, stanovené v předchozích odstavcích. U železnic, jichž provoz neděje se vlastní správou, stíhají tyto povinnosti onu železnici, která řídí provoz.

§ 13.

Finančnímu úřadu přísluší právo, přezkoumati výkazy, vyšetřiti jich správnost u želez-

nic, zejména nahlédnutím do původních záznamů a knih. Železnice jsou povinny, dáti finančnímu úřadu všechna vysvětlení, jichž žádá k vyšetření daně nebo k přezkoumání jejího odvádění.

Nařízením bude stanoveno, ve kterých případech lze požadovati vrácení daně přepravní, zaplacené bez úředního měření.

§ 14.

Přeprava železničního služebního zboží jest osvobozena od daně přepravní v případech, jež budou stanoveny nařízením.

Vláda se zmocňuje, povolití osvobození od přepravní daně pro přepravu zboží na neveřejných drahách do odvolání.

§ 15.

Železnice jsou povinny, nebyla-li daň odvedena v nařízené lhůtě, platiti z příslušného obnosu úrok z prodlení stanovený pro poplatky přímo placené od uplynutí lhůty.

Byla-li daň přepravní železnicí zkrácena, buď vedle úroků z prodlení ze zkrácené daně vymáhán úředně zjištěný, zkrácený obnos v dvojnásobné výši.

Přestupky zákonných ustanovení o přepravní dani, jakož i nařízení a úředních příkazů prováděcích lze trestati pořádkovými pokutami až do 15.000 Kč. Za každý opětu- jící se případ a za každé bezúspěšné vyzvání neb napomenutí lze uložití další pořádkovou pokutu až do 15.000 Kč.

ODDÍL IV.

Společná ustanovení.

§ 16.

O otázce, zda se mají daně, upravené tímto zákonem, platiti a v jaké výši, rozhodují vy- jímajíc ustanovení § 12, odstavců 2 a 3 to- hoto zákona toliko úřady finanční.

§ 17.

Rozklady, stížnosti a rekursy proti daňo- věmu výměru a proti jiným nařízením a roz- hodnutím, týkajícím se daní dopravních, kol- kového poplatku, úroků z prodlení, zvýšení podle tohoto zákona, podati nutno do 30 dnů, a směřují-li proti pořádkové pokutě, do 8 dnů u toho úřadu, který vydal dotýčný výměr, nařízení neb rozhodnutí.

O těchto opravných prostředcích rozhoduje ministerstvo financí, ve věcech však kolkového poplatku (§§ 7 a 8 tohoto zákona) zemský finanční úřad (na Slovensku generální finanční ředitelství v Bratislavě) jako jediná a konečná stolice. Ve případech hodných zřetele může býti lhůta k podání stížnosti prodloužena úřadem, u kterého má býti opravný prostředek podán.

Nepodá-li se opravný prostředek v ustanovené lhůtě, může to mít škodlivé následky pouze pro tu stranu, které byl výměr doručen, anebo pro její dědice.

Výměry, nařízení a rozhodnutí musí obsahovati udání úřadu, u kterého, a lhůtu, ve které má býti opravný prostředek podán, sice počne lhůta běžeti teprv ode dne doručení výměru, obsahujícího tato data.

Lhůta počíná dnem po doručení. Při počítání lhůty nečítají se dny poštovní dopravy v tom případě, byl-li dotčený spis podán včas poštovnímu úřadu na úřední potvrzení (podací list, receptis atd.). Případně-li poslední den lhůty na neděli nebo všeobecný svátek, končí se lhůta teprv příštího všedního dne.

Zažádá-li strana u úřadu za prodloužení lhůty k uplatnění opravného prostředku, nebo požádá-li ve lhůtě, stanovené tímto paragrafem, za sdělení důvodů rozhodnutí, staví se lhůta až do dne doručení dotčeného vyřízení.

§ 18.

1. Právo státu, vyměřiti daň neb poplatek podle tohoto zákona, promlčuje se s výjimkou ustanovení § 12, odstavců 2. a 3., tohoto zákona, v 5 letech. Promlčení lhůta počíná běžeti od uplynutí správního roku, ve kterém úřad nabyl možnosti daň neb poplatek vyměřiti. U listin, podrobených kolkovému poplatku, které nebyly kolkovány podle pravidla, počíná lhůta běžeti od uplynutí správního roku, ve kterém nabyl finanční úřad vědomosti o listině. Uplynulo-li však dříve, než úřad nabude možnosti daň neb poplatek předspsati, 30 let od uplynutí správního roku, ve kterém povstala dotčená pohledávka, nelze vyměřovací právo vykonati, leč by se spisu, podrobeného kolkovému poplatku, užilo úředně, ve kterémž případě vyměří se ten poplatek, který se měl zaplatiti v době vyhotovení listiny.

2. Právo vyměřiti částky, o něž bylo následkem nesprávného vyměření méně předepsáno, promlčí se ve třech letech od uplynutí správního roku, ve kterém se dávka původně vyměřená stala splatnou.

3. Promlčení přeruší se v případech 1. a 2. úředními výkony, předsevzatými k vyměření daně neb poplatků, o nichž byla strana zpravena.

Od uplynutí správního roku, ve kterém byl předsevzat poslední výkon úřední tohoto druhu, počíná běžeti nová lhůta promlčecí.

4. Právo státu, požadovati splatnou dávku, promlčuje se v šesti letech od uplynutí správního roku, ve kterém nastala splatnost.

5. Promlčení splatné daně neb poplatku přeruší se doručením upomínky poplatníkovi, zavedením exekuce, nebo povolením platební lhůty.

Po uplynutí správního roku, ve kterém byla doručena poslední upomínka, učiněn poslední krok exekucní, neb uplynula poslední lhůta, počíná běžeti nová promlčecí lhůta.

6. Je-li daň neb poplatek pojištěn ruční zástavou, nemůže býti státu, pokud má zástavu v rukou, namítáno, že opomenul vykonati právo zástavní a nemůže se právo zástavní promlčeti. Také právo dlužníkovu, zástavu vykoupiti, se nepromlčuje. Pokud však pohledávka přesahuje cenu zástavy, může mezitím zaniknouti promlčením.

Je-li splatná dávka zajištěna vkladem do pozemkové knihy, nebo záznamem v úředních depozitech, nelze do 30 let po vkladu nebo záznamu, proti uplatňování práva tím nabytého namítati promlčení nastalé od té doby.

7. Zvýšení daní po rozumu § 4, odst. 1., § 7, posl. věta, a § 15, odst. 2., tohoto zákona promlčuje se v pěti letech ode dne, kdy nastalo zkrácení.

§ 19.

Stát vymáhá neodvedenou daň dopravní, nezapravené kolkové poplatky, úroky z prodlení, zvýšení a pořádkové pokuty podle ustanovení platných pro vymáhání dlužných přímých poplatků.

ODDÍL V.

Závěrečná ustanovení.

§ 20.

Vláda je zmocněna, dovoliti železnicím překročení zákonných nebo podle koncese platných nejvyšších sazeb, jakož i zprostiti železnice zákonného nebo podle koncese platného závazku k poskytování volné váhy při přepravě cestovních zavazadel.

§ 21.

Odchylná ustanovení zákonů a nařízení týkajících se daní a dávek tímto zákonem upravených, která dosud platila na území republiky Československé, pozbývají platnosti.

§ 22.

Den, kterým tento zákon platný pro celé území Československé republiky nabude účinnosti, bude určen vládním nařízením. Účinnost zákona končí 31. prosince 1923.

§ 23.

Provedení zákona ukládá se ministru financí a ministru železnic.

T. G. Masaryk v. r.

Černý v. r.

Dr. Hotowetz v. r.,

též za ministra Hanačika,

Dr. Burger v. r.

243.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 21. července 1921,

kterým se provádí zákon ze dne 30. června 1921, č. 242 Sb. z. a n., o dopravních daních, a určuje den jeho účinnosti.

Na základě § 23 zákona ze dne 30. června 1921, č. 242 Sb. z. a n., nařizuje se toto:

I. Díl.

A. Předmět, výše a základ dopravních daní.

§ 1.

Daň z jízdních lístků.

Daň z jízdních lístků buď placena 20% jízdného, jež se vybírá za přepravu osob v republice Československé. Za jízdné považuje se každý obnos, který pod jakýmkoliv názvem vybírá se jako úplata za přepravu osob na veřejných železnicích v republice Československé. Plnění jiného druhu, jako pokuty, propadlé doručné, poplatky za vstup na nádraží a pod., nejsou předmětem daně. Poplatky za osvědčení (místní lístky), které opravňují cestující na určité místo, jsou vyňaty z poplatnosti jen tehdy, když cestující

i bez místního lístku by byl oprávněn k jízdě dotčným vlakem již na základě svého jízdního lístku.

§ 2.

Daň ze zavazadel.

Daň ze zavazadel buď placena 20% dopravného, jež se vybírá na železnicích v republice Československé za přepravu cestovních zavazadel, expresního zboží a psů v průvodě cestujících (dopravné za zavazadla, poplatky za dopravu psů). Za dopravné považuje se každý obnos, jenž se pod jakýmkoliv názvem vybírá jako úplata za tyto přepravy na veřejných železnicích v republice Československé.

Poplatky za vedlejší výkony při přepravě, které nejsou započteny do dopravného za zavazadla, na př. manipulační poplatky, poplatky za udání zájmu na dodání, přenosné a pod., nepokládají se za dopravné nebo jeho součást.

Kdykoliv se mluví v tomto nařízení o zavazadle, rozumějí se jím též expresní zboží a psi v průvodě cestujících.

§ 3.

Přepravní daň.

Daň přepravní buď placena 30% dovozného, jež se vybírá za přepravu zboží na železnicích v republice Československé. Za dovozné považují se přepravní poplatky včetně manipulačních poplatků, převozní poplatky, jakož i všechny jiné poplatky, které se pod jakýmkoliv názvem vybírají za přepravu zboží. K tomu náležejí též platy vlastníka vlečné dráhy za přepravu zboží jemu náležejícího (vlečné, poplatky za přistavení vozů atd.), pak poplatky za ochranné vozy a pod. Poplatky za vedlejší výkony při přepravě, nezapočtené do dovozného, na př. nákladné a skladné, poplatky za předržení vozů, nájemné za plachty, poplatky za udání zájmu na včasné dodání, manipulační poplatky celní, povoznické poplatky a pod., nepovažují se za dovozné nebo jeho součást, rovněž tak ne obnosy, jež platí poštovní správa za listovni a balíkovou poštu železnicím.

Zbožím podle tohoto zákonného ustanovení rozumějí se všechny věci přepravované železnicemi, počítajíc v to mrtvoly a živá zvířata s vynětím cestovních zavazadel (§ 9 zákona).